

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Szoftver jogosulatlan többszörözése és terjesztése útján keletkezett vagyoni hátrány kiszámítása

Ügyszám: SZJSZT 15/2000/1-2

A bíróság által feltett kérdések:

A vádlottak a tőlük lefoglalt

- CD lemezek,
- winchester,
- mágneses lemezek

jogtalan használatával (nevezetesen másolásával, árusításával, cseréjével) külön-külön mekkora összegű vagyoni hátrányt okoztak az egyes sértetteknek.

A tárgyaláson a vádlottak és védőik a J. K. szakértő által elkészített szakértői vélemény azon részét nem fogadták el, amely az okozott vagyoni hátrány nagyságát határozta meg. Vitatták, hogy annak értéke egyenlő lenne a kérdéses termékek kiskereskedelmi árával.

Az eljáró tanács válasza:

Az eljáró tanács leszögezi, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület állandó gyakorlata a CD lemezek, winchestereken, mágneses lemezek, valamint szoftverek és egyéb műalkotások jogtalan másolásával kapcsolatban az, hogy az okozott vagyoni hátrány nagyságát a kérdéses termékek kiskereskedelmi ára alapján határozza meg.

A fentiek alapján J. K. szakértő által elkészített szakértői véleményben feltüntetett kárértékek módosítását az eljáró tanács nem tartja indokoltnak.

Budapest, 2000. augusztus 2.

Dr. Pálos György
a tanács elnöke

Krauth Péter
a tanács előadó tagja

Krajcsovics Márton
a tanács szavazó tagja

A bíróság által pótlólag feltett kérdés:

A Btk. 329/A. §-ában szereplő vagyoni hátrány miatt a szoftverek kiskereskedelmi értékével azonos; miért tartalmaz olyan tételeket is, mint pl. a forgalmazás költségei, vám, forgalmi adó stb.?

Az eljáró tanács válasza:

Az ügy fontosságára is tekintettel, s annak érdekében, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület tanácsai gyakorlatának az egységét fenntartsa, a 2001. március 21-én tartott ülésén a Testület elnöksége is foglalkozott a bíróság által feltett kérdésekkel, és a jelen ügyben eljáró tanács az elnökség állásfoglalását is figyelembe véve adja meg kiegészítő véleményét.

Az eljáró tanács előre bocsátja, hogy a szerzői jog és szomszédos jogok (a továbbiakban együtt: szerzői jog) megsértése által a szerzőnek, illetve a szomszédos jogok tulajdonosának (a továbbiakban együtt: a szerző) vagy jogutódjának okozott vagyoni hátrány eltérő módon számítható ki a különböző műtípusonként, illetve aszerint, hogy a jogsértés a szerzői mű jogosulatlan többszörözése és terjesztése útján vagy anélkül (például jogosítatlan sugárzás által) valósul meg. A jelen vélemény a szoftver jogosulatlan többszörözése és terjesztése útján keletkezett vagyoni hátrány kiszámítására vonatkozik.

Az eljáró tanács az elnökség fent említett állásfoglalására is figyelemmel, fenn kívánja tartani azt a gyakorlatot, hogy a Testület az ilyen esetben a műpéldányok kiskereskedelmi árát veszi alapul vagyoni hátrányként, amelybe azonban az ÁFA-t nem számítja bele.

Ennél a számítási módnál abból indul ki a Testület, hogy a vagyoni hátrányba az elmaradt haszon is beletartozik. A szerzőt, illetve jogutódját az által éri vagyoni hátrány (s ezen belül azért marad el haszna), mert a piacon a jogosulatlan műpéldányok (amelyek, éppen azért, mert a szerzői jog tiszteletben tartása esetén felmerülő terhek nem érintik a jogsértőt, sokszor jóval olcsóbbak is) akadályozzák a jogosított műpéldányok értékesítését. A vagyoni hátrány mértékét nem lenne indokolt csökkenteni azokkal a költségtételekkel, amelyek a jogosított példányok piacra vitelével felmerülnek (mint amilyenek a többszörözés és a forgalmazás költségei vagy adott esetben a vámköltség), hisz ezeknek a megtérülése nélkül épp úgy kár éri a szerzőt, illetve jogutódját. Viszont indokolt, hogy a vagyoni hátrányba ne számítson be az ÁFA, hisz az a piacra kerülő példányok esetében sem a szerző, illetve jogutódja addigi költségeibe épül be, hanem (elmaradt) állami bevételnek számít.

Az egyik korábbi bírósági ügyben a következőképpen írta le a szoftver jogosítatlan többszörözése és terjesztése esetén felmerülő vagyoni hátrány számítási módját az eljáró tanács: „Az okozott vagyoni hátrányt tehát úgy kell meghatározni, hogy a jogosulatlanul használt szoftver példányszámát megszorozzuk annak egységárával. Az ár itt természetesen nettó (ÁFA nélküli) árat jelent. Ez az ár vagy a terjesztésre jogosult természetes vagy jogi személy valamelyikének nyilvános árlistájából tudható meg vagy a szoftver előállítására vonatkozó szerződésből következik. Amennyiben több terjesztésre jogosult természetes vagy jogi személy és ezzel együtt több – egymástól eltérő – árlista létezik, elsősorban a szoftver eredeti forgalmazója vezérképviselőjének árait kell figyelembe venni. Ilyen általában csak egy van, aki azután kiépíti viszonteladói (dealer) hálózatát.” (a Testület által adott SzJSzT 5/95 számú vélemény; ld. „A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményeinek gyűjteménye; II. kötet, 1990-1996”, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998, 220. old.) A véleményt a B.895/1994/6. számú ügyben eljáró Szombathelyi Városi Bíróság elfogadta és annak alapján ítélte el a vádlottat.

Összefoglalva: az eljáró tanács azt a véleményt erősíti meg, hogy a szoftver jogosítatlan többszörözése és terjesztése útján a szerzőnek, illetve jogutódjának a szerzői jogok megsértésével okozott vagyoni hátrány mértékének a szoftver példányok kiskereskedelmi árát kell alapul venni, annak összegéből azonban az ÁFA-t le kell vonni.

Budapest, 2001. április 4.

Dr. Pálos György
a tanács elnöke

Krauth Péter
a tanács előadó tagja

Krajcsovics Márton
a tanács szavazó tagja